

**XITLHOKOVETSELO XA NAWUMBISI WA SWITSHURIWA (ICS-BIO3CC-D1.16) .
MAYELANA NA MAGONDZO YA VULAWURI LEYI TIRHISIWEKE EKA MATIKWE YA VUNHARHU**

Xiyenge xa 1
Vukulu bya Nawumbisi

Xiengetelo lexi xa Nawumbisi wa Xitifikhethi i xiengetelo xa Nawumbisi wa Xitifikhethi naswona xi tirha ntsena eka sisiteme ya vulawuri leyi ACERT SA yi yi tirhisaka eka Matiko ya Vunharhu. Yi hlamusela magoza hinkwawo ya vulawuri lava vafambisi lava tirhisaka eka Matiko ya Vunharhu ACERT yi tirhisaka xikimi xa vukamberi bya organic na xitifikhethi hi ku landza Nawumbisi (EU) 2018/848, Nawumbisi (EU) 2017/625 na Nawumbisi (EU) 2021/1698 eka vuhumelerisi bya organic na ku lebula switirhisiwa swa organic.

Xiyenge xa 2
Milawu yo Angarhela

1. ACERT yi endla vulawuri eka vafambisi hinkwawo na mintlawo ya vafambisi ematikweni ya vunharhu lava tsarisiweke eka sisiteme ya vulawuri ya ACERT leswaku yi ta tiyisisa ku landzelela ka vona Nawumbisi (EU) 2018/848 na Nawumbisi (EU) 2021/1698. Vulawuri lebyi boxiweke laha henhla byi katsa:

(a) ku tiyisiswa ka ku tirhisiwa ka magoza yo sivela na ya vuhlayiseki, tanihilaha swi vuriweke hakona eka Xiyenge xa 9(6) na le ka Xiyenge xa 28 xa Nawumbisi (EU) 2018/848, eka xiteji xin'wana na xin'wana xa vuhumelerisi, ku lulamisela na ku hangalasiwa;

(b) laha ku khoma ku katsaka tiyuniti ta vuhumelerisi lebyi nga riki bya ntumbuluko kumbe bya le ndzeni ka ku hundzuriwa, ku tiyisiswa ka tirhekhodo na ka magoza kumbe maendlelo kumbe malunghiselelo lama nga kona ku tiyisisa ku hambanisiwa loku nga erivaleni na loku tirhaka exikarhi ka vuhumelerisi bya organic, bya le ndzeni ka ku hundzuriwa na lebyi nga riki bya organic tiyuniti xikan'we na le xikarhi ka swikumiwa leswi faneleke leswi humelerisiwaka hi tiyuniti teto, na swa swilo na swikumiwa leswi tirhisiwaka eka tiyuniti ta vuhumelerisi bya organic, in-conversion na non-organic. Ku tiyisiswa koloko ku ta katsa ku kamberwa eka tiphasela leti nkarhi lowu hundzeke wu amukeriweke endzhaku tanihi xiphemu xa nkarhi wo hundzula, na ku kamberwa eka tiyuniti ta vuhumelerisi lebyi nga riki bya ntumbuluko;

(c) laha swikumiwa swa organic, leswi nga hundzuriwa na leswi nga riki swa organic swi hlengeletiwaka hi nkarhi wun'we hi vafambisi, swi lulamisiwa kumbe ku hlayisiwa eka yuniti yin'we yo lulamisela, ndhawu kumbe ndhawu, kumbe swi yisiwa eka vafambisi van'wana kumbe tiyuniti, ku tiyisiswa ka tirhekhodo na ka magoza, maendlelo kumbe malunghiselelo lama nga kona ku tiyisisa leswaku matirhelo ya endliwa ya hambanisiwile hi ndhawu kumbe nkarhi, leswaku magoza yo basisa lama faneleke na magoza yo sivela ku cinciwa ka swikumiwa swa tirhisiwa, leswaku swikumiwa swa organic na swikumiwa leswi nga eku hundzuleni swi tiwiwa minkarhi hinkwayo, leswaku switirhisiwa swa organic, leswinga hundzuriwa na leswingariki swa organic swi hlayisiwa, emahlweni na le ndzhaku ka matirhelo yo lulamisela, swi hambanisiwile hi ndzhawu kumbe nkarhi kusuka eka xin'wana na xin'wana, naswona leswaku ku landzelerisiwa ka lot yin'wana na yin'wana kusuka eka tiphasela ta misava ha yin'we kuya eka senthara yo hlengeleta switiyisisiwile.

2. Vulawuri hi ACERT bya ku tiyisiswa ka ku landzeleriwa ka Nawumbisi (EU) 2018/848 byi ta endliwa eka vafambisi hinkwawo na mintlawo ya vafambisi ematikweni ya vunharhu nkarhi na nkarhi, hi ku ya hi khombo na hi nkarhi lowu faneleke, eka phurosese hinkwayo eka switeji hinkwaswo swa vuhumelerisi, ku lulamisela na ku hangalasiwa hi ku ya hi ku koteka ka ku nga landzeleli tanihilaha swi hlamuseriweke hakona eka nhlokohaka ya (57) ya Xiyenge xa 3 xa Nawumbisi (EU) 2018/848, lowu nga ta bohiwa hi ku tekela enhlokweni swiyenge leswi landzelaka:

(a) muxaka , vukulu, ku katsa na tiphasela ta misava letintshwa leti engeteriweke, na xivumbeko xa vafambisi na mintlawo ya vafambisi, xikan'we na nhlayo ya swirho leswintshwa leswi joyinaka ntlawa wa vafambisi;

(b) ndhawu na ku rharhangana ka migingiriko kumbe matirhelo ya vafambisi na mintlawo ya vafambisi;

(c) ku leha ka nkarhi lowu vafambisi na mintlawo ya vafambisi va ngheneleke eka vuhumelerisi bya organic, ku lulamisela na ku hangalasiwa;

(d) mbuyelo wa vulawuri lebyi endliweke hi ku landza Xiyenge lexi, ngopfungopfu mayelana na ku landzelerisa Nawumbisi (EU) 2018/848;

(e) eka mhaka ya ntlawa wa vafambisi, mbuyelo wa ku kamberwa ka le ndzeni loku endliweke hi ku landza maendlelo lama tsariweke ya sisiteme ya vulawuri bya le ndzeni bya ntlawa wa vafambisi;

(f) loko ku khoma ku katsa tiyuniti ta vuhumelerisi leti nga riki ta ntumbuluko kumbe leti nga eku hundzuleni;

(g) muxaka , nhlayo na nkoka wa swikumiwa;

(h) khombo ro hlanganisiwa ka swikumiwa kumbe ku thyakisa na swikumiwa kumbe swilo leswi nga pfumeleriwangiki ;

(i) ku tirhisiwa ka ku hungutiwa kumbe ku hambana eka milawu hi vafambisi na mintlawo ya vafambisi;

(j) tinhla ta nkoka ta ku nga landzeleli eka xiteji xin'wana na xin'wana xa vuhumelerisi, ku lulamisela na ku hangalasiwa;

(k) migingiriko ya tikontiraka letitsongo ;

- (l) loko vafambisi kumbe mintlawwa ya vafambisi yi cincile vulawuri bya vona byo tiyisisa kumbe huvo ya vulawuri;
- (m) mahungu wahi na wahi lama kombisaka ku koteka ka leswaku vatirhisi va nga hambukisiwa;
- (n) mahungu wahi kumbe wahi lama nga kombisaka ku nga landzeleli Nawumbisi (EU) 2018/848.
3. Xiyenge xa 2 xa Nawumbisi lowu Rhumeriweke wa Khomixini (EU) 2021/771 (5) na Xiyenge xa 4, 5 na 6 xa Khomixini
Nawumbisi wo Tirhisa (EU) 2021/279 (6) wu ta tirha hi ku landzelelana eka vulawuri mayelana na mintlawwa ya vafambisi ematikweni ya vunharhu.
4. ACERT yi ta endla ku tiyisiwa ka ku landzeleriwa ka Nawumbisi (EU) 2018/848 eka vafambisi hinkwavo na mintlawwa ya vafambisi kan'we hi lembe. Ku tiyisiwa ka ku landzelerisa ku ta katsa ku kamberwa ka xiviri ka ndhawu.
5. ACERT yi ta tiyisisa leswaku lembe na lembe yi endla kwalomu ka 10 % wa vulawuri byo engetela eka lebyi vuriweke eka ndzimana ya 4. Eka ku kamberwa hinkwako ka xiviri ka ndhawu loku endliwaka hi ACERT, kwalomu ka 10 % yi ta va handle ka xitiviso xa le mahlweni.
6. Vulawuri lebyi endliwaka tanihi ku landzelerisa eka ku nga landzeleli loku ehleketeleriwa kumbe loku simekiweke a ku nge hlayiwi eka vulawuri byo engetela lebyi vuriweke eka ndzimana ya 5.
7. Lembe na lembe, ACERT yi ta kambela nakambe kwalomu ka 5 % wa swirho swa ntlawa wa vafambisi, kambe ku nga ri ehansi ka 10 wa swirho. Laha ntlawa wa vafambisi wu nga na swirho swa khume kumbe ehansi, swirho hinkwaswo swi ta kamberwa nakambe.
8. Ku kamberwa ka xiviri ka ndhawu na ku tekerwa swikombiso swi ta endliwa hi ACERT hi minkarhi leyi faneleke swinene leswaku ku ta tiyisiwa ku landzeleriwa eka tindhawu ta nkoka ta vulawuri.
Eka swikumiwa swa khombo lerikulu leswi vuriweke eka Xiyenge xa 8 xa Nawumbisi (EU) 2021/1698, ACERT yi ta endla, hi xiringaniso, ku kambela kambirhi ka xiviri ka ndhawu hi lembe ka vafambisi kumbe mintlawwa ya vafambisi. Yin'wana ya ku kamberwa loku ka xiviri ka ndhawu yi ta va handle ka xitiviso xa le mahlweni.
9. Laha vafambisi kumbe mintlawwa ya vafambisi va fambisaka tiyuniti to hlayanyana ta vuhumelerisi kumbe tindhawu, ku katsa na tisenhara to xava na ku hlengeleta , tiyuniti hinkwato ta vuhumelerisi kumbe tindhawu, ku katsa na tisenhara to xava na ku hlengeleta , leti tirhisiwaka eka swikumiwa leswi nga riki swa ntumuluko na swona swi ta va ehansi ka swilaveko swa vulawuri leswi vekiweke eka ndzimana ya 4.
10. Ku nyikiwa kumbe ku pfuxetiwa ka xitifikhethi lexi vuriweke eka nhlokohaka ya (b)(i) ya Xiyenge xa 45(1) xa Nawumbisi (EU) 2018/848 ku ta seketerwa eka mbuyelo wa ku tiyisiwa ka ku landzelerisa loku vuriweke eka Xiyenge lexi.
11. Loko yi nga si amukela ku tiyisisa vafambisi kumbe mintlawwa ya vafambisi, vulawuri bya vulawuri kumbe huvo yo lawula yi ta tiyisisa leswaku
vafambisi kumbe mintlawwa ya vafambisi yi nyikile leswi landzelaka:

Xiyenge xa 3
Tinhlamuselo

Tinhlamuselo leti vekiweke eka Xiyenge xa 2 xa Nawumbisi (EC) No 834/2007 na Xiyenge xa 2 xa Nawumbisi (EC) No 889/2008 ti ta tirha hi swikongomelo swa Xiengetelo xa sweswi xa Nawumbisi wa Xitifikhethi.

Xiyenge xa 4
Oditi , Xitifikhethi na Mbalango

A. Endlelo ro tsarisa ri katsa : .

1. Xikombelo :

Vafambisi hinkwavo lava tsakelaka va na mfanelo yo endla xikombelo xa xitifikhethi. Vafambisi lava tsakelaka va kuma ku suka eka Huvo ya switifikhethi, kumbe hi ku tirhisa webusayiti ya huvo ya xitifikhethi (www.a-cert.org), mahungu lama katsaka:

- a) ku Xitifikhethi Nawumbisi ;
- b) ku faneleke Xiengetelo ya ku Xitifikhethi Nawumbisi , hi ku ya hi muxaka wa xitifikhethi lexi komberweke ;
- c) ku faneleke Nxaxamelo wa Minxavo , hi ku ya hi muxaka wa xitifikhethi lexi komberweke ;
- d) Fomo ya Xikombelo;
- e) ku tsalwa Xitiviso - Nhlamuselo ya mufambisi mayelana na muxaka wa xitifikhethi lexi komberweke na matsalwa man'wana hinkwavo lama faneleke .

Ku tlula kwalaho , Nawumbisi (EU) 2018/848 wu katsiwele eka Website ya ACERT . Hinkwavo lava tsakelaka va nga ha tlhela va kuma matsalwa ya ACERT lama boxiweke laha henhla hi ku tirhisa imeyili kumbe hi poso hi mali ya vona.

Ku... tsakela nkhuvo ku tata endzeni na ku rhumela eka ACERT ya matsalwa boxiweke endzeni tinhla d na e . Lexi humelerisa swi tlhela swi tirha loko ko tshuka ku cinciwile xikalo xa xitifikhethi (ku engeteriwa kumbe ku hungutiwa).

Endzeni mhaka ku tsakela nkhuvo i nakhale ku tiyisiwa hi xin'wana Lawula Miri , ACERT yi kombela ku a kopi ya kona ya ya mutirhisi tifayela hi ku endzhaku Lawula Miri . Endzhaku ka sweswo, ku... xitifikhethi xa xitifikhethi endlelo leri tirhisiweke eka milandzu yo sungula ya xitifikhethi ya landzeleriwa. Mufambisi a nga pfumeleriwi ku va na mintwanano ya xitifikhethi leyi tirhaka na huvo yo tlula yin'we ya vulawuri eka xikalo xin'we hi nkarhi wun'we.

2. Ku Sayiniwa ka Kontiraka : .

Landzelaka ku pasisa ya ku xikombelo hi ku Angarhela Mininjhere na ku nga si hela masiku ya 30 ku suka i submission , loyi a tsakelaka naswona hi ku kongoma muyimeri wa yena wa nawu u komberiwa ku sayina ntwanano na Huvo yo Lawula. Ku... xikongomelo ya ku kontiraka i ku nhlamuselo ya ku hi ku ya hi ntwanano swiboha ya ku mavandla , leswaku swi tirha ku tirhisiwa ka Nawumbisi (EU) 2018/848 leswaku yi ta humesa tshembheka switirhisiwa swa organic na ku sirhelela mbango . Hi ku ya hi kontiraka Huvo yo Lawula yi teka vutihlamuleri byo kambela ku switirhisiwa swa mufambisi hi ku landzelela ku swi tirha rixaka na EU Milawu hi ku fambisa kwalomu ka oditi yin'we ya le ndzhawini hi lembe, leyi hoxaka xandla eka vulawuri lebyi nga heriki bya misava na vuhumelerisi bya switirhisiwa swa organic . Mufambisi loyi a nga na kontiraka u teka vutihlamuleri byo fikelela swilaveko swa Nawumbisi (EU) 2018/848 na Milawu ya Khomixini yo Tirhisa na ku Nyikiwa, tanihilaha yi tirhaka hakona sweswi.

Matsalwa lama landzelaka ya vumba xiphemu xa nko ka xiphemu ya kontiraka ya mufambisi : .

- a) t yena nyiko Nawumbisi Xitifikhethi ;
- b) Xiengetelo xa Nawumbisi wa Xitifikhethi lexi fambelanaka na xikalo xa xitifikhethi lexi komberiweke;
- c) nawu wa mfungho wa bindzu na ku lebula mayelana na ku tirhisiwa ka logo ya xitifikhethi, leyi amukeriwaka hi khalayente ku nga si sayiniwa kontiraka;
- d) ku Nxaxamelo wa minxavo na nxopaxopo wa nxavo lowu fambelanaka eka xitifikhethi lexi komberiweke xikalo , laha ku mali leyi hakeriwaka hi ku kongoma na ndlela yo hakela i ku vule leswaku . Eka xiyimo xa vuhumelerisi bya swimilani nxaxamelo ya masimu na yona yi namarhethiwe.

Endzhaku ku sayina ku kontiraka ku mutirhisi i va tsarisiwile endzeni ku ku kamberiwa na xitifikhethi xa xitifikhethi sisitimi ya Huvo yo Lawula na eka ACERT's ku tsarisa ya vafambisi , laha xona swi sala swi ri kona ku kondza ku nyikiwa xitifikhethi . Loko swi fanerile, mufambisi loyi a nga na kontiraka u fanele ku vika ku sungula ka i misingiriko endzeni organic ku rima ku nga si hela masiku ya khume (10). ku suka ku sayiniwa ka kontiraka eka Vulawuri lebyi faneleke bya tiko leri mufambisi a nga eka rona. ACERTified kopi ya kona ya lexi ku amukeriwa ku fanele ku nyikiwa Huvo yo Lawula ku hlayisa tirhekodo.

3. Ku kamberiwa : .

Ku nga si hela tin'hweti ta 12 ku sukela ku sayiniwa ka ntwanano wa xitifikhethi, Huvo yo Lawula ku fambisa an eka - ndhawu ku kamberiwa hi ku landza Nawumbisi (EU) 2018/848 na endlelo ro kambela ra Huvo yo Lawula, leswaku:

- tiyisisa fomo ya Xitiviso -Nhlamuselo leyi rhumeriweke na mahungu lama nyikiweke na xikombelo xa mufambisi;
- ku kambisisa misingiriko ya mufambisi hi ku ya hi ISO / IEC 17065 Xiyimo xa le henhla na swilaveko swa kona ya Nawumbisi (EU) 2018/848 mayelana na vuhumelerisi bya organic na ku kumisisa loko swilaveko swa rixaka ra sweswi na le Yuropa milawu ya vuhumelerisi bya organic ya fikeleriwa ;
- ku kuma ku nga fambisani kwihi na kwihi na kombela ku tirhisiwa ka magoza yo lulamisa leswaku ku ta lulamisiwa ku nga fambisani loku faneleke na ku tiyisisa leswaku ku landzeleriwa ku mutirhisi na Milawu ya EU leyi faneleke swa leswi komberiweke xikalo xa xitifikhethi.

Ku... siku ro kambela i ku hleriwile hi ya Vulawuri Miri ku tekela enhlokweni ku kumeka ka mufambisi. Ku... mutirhisi i kuva ku tivisiwa hi ku xixima ku final siku ya ku ku kamberiwa na ku ku kamberiwa team , leyi swi vumbiwa hi ya n'we kumbe swo tala vahloti , kwalomu ka masiku ya 5 ku nga si kamberiwa. Loko ku ri na ku nga twanani mayelana na siku, ku kamberiwa ku lulamisiwa nakambe. Hambiswiritano siku lerintshwa a ri nge hundzi masiku ya 5 ku sukela hi siku ro kambela leri eku sunguleni ri tivisiweke eka mufambisi. Ku... mutirhisi a nga tlakusa ku kaneta loku tsariweke na loku faneleke hi ku kongomisa eka xirho kumbe swirho swa ntlawa wa vukamberi. Loko ku amukeriwa ku kaneta hi Huvo yo Lawula, xirho kumbe swirho leswi ku kaneta ku tlakusiweke eka swona swa siviwa. Mufambisi u fanele ku tivisa Huvo yo Lawula eka ku kaneta kwihi kumbe kwihi, hambu ku ri ku

kombetela eka siku ro kambela kumbe ntlawa wo kambela, ku nga si hundza masiku ya 5 ku nga si endliwa ku kamberwiwa. Hi nkarhi wa ku kamberwiwa mutsundzuxi wa mufambisi a nga va kona, loko mufambisi a tivisa Huvo yo Lawula hi ku landza sweswo. Mutsundzuxi a nga na mfanelo yo nghenelela eka endlelo ro kambela.

Ku kamberwiwa ka ku rhumerwiwa ko sungula eka sisiteme ya vulawuri ku katsa :

- ku kamberwiwa loku heleleke ka ndhawa ya swivangelo swa vuhumelerisi leswi tsarisiweke na endlelo ra vuhumelerisi ;
- eka - ndhawa ku kamberwiwa ya ku switirhisiwa ;
- vulawuri bya matsalwa ya xibalo ;
- ku tekerwiwa swikombiso endzeni xileriso eka ku kuma yin'wana na yin'wana swilo leswi nga pfumeleriwangiki ku tirhisiwa eka vuhumelerisi bya organic hi ku landza Milawu ya EU leyi faneleke kumbe ku tiyisisa ku tirhisiwa ka tithekiniki leti nga fambisani na Milawu ya EU leyi faneleke, loko swi fanerile . Ku tekerwiwa swikombiso swa boha loko ku ri na ku kanakana ka ku tirhisiwa ka swikumiwa leswi nga pfumeleriwangiki ;
- ku vekiwa tihlo ka vuxiyaxiya magoza lama tekiwaka ku papalata ku thyakisa hi switirhisiwa leswi nga pfumeleriwangiki kumbe swilo leswi .

Loko u hetile ya ku kamberwiwa a xiviko xi hetisiwile leyi rhekhodaka ku mbuyelo wa ku kamberwiwa , . swiletelo swa Nawumbisi (EU) 2018/848 leswi tluleriweke na swigwevo leswi fambelanaka na swona. Endzhaku ka sweswo muhlahlwi loyi a rhangelaka ku tivisa mufambisi loyi a kamberwiweke hi ku xixima mbuyelo ya ku kamberwiwa hi ku yisa kopi ya yona ya xiviko lexi. Loko ku xiyiwa ku nga fambisani hi nkarhi wa ku kamberwiwa , mufambisi u fanele ku tirhisa magoza yo lulamisa lama lavekaka eka siku ro hetelela leri boxiweke hi Huvo yo Lawula. Swiendlo swo lulamisa swi kamberwiwa hi Huvo yo Lawula naswona swi nga ha endleka ku kamberwiwa lokuntshwa ku endleka hi ku engetela . Loko miri wa vulawuri swi tsandzeka ku lulamisa ku ku nga fambisani endzeni ka leswi ku pfumelelaniweke ha swona nkarhi, lexi u nga swi endla leswaku ku va na ku herisiwa ka xitifikhethi ya swikumiwa na / kumbe eku heriseni ka ntwanano wa xitifikhethi lowu endliweke na Huvo yo Lawula .

B. Xitifikhethi xa : .

Hinkwaswo matsalwa va hlengeletanile hi ya Vulawuri Miri hileka ku ku tsarisa humelerisa na hinkwaswo xin'wana faneleke matsalwa sweswo na vona a va ri kona ku hlengeletiwile i kuva ku pfuxetiwele hi mukamberi loyi a tiyimeleke, loyi a nga ha tlhelaka a va xirho xa Huvo ya Sayense. Mukamberi u tata xiviko xa nkambisiso kutani a teka xiboho xo nyika kumbe ku nga nyiki xitifikhethi .

Endzhaku ka Xiboho xa Xitifikhethi mufambisi u tsarisiwile eka Rhijisitara ra ACERT ra vafambisi lava tiyisisiweke naswona a nga kuma xitifikhethi xa xiendliwa. Switifikhethi a swi nge humesiwi eka vafambisi lava tsandzekeke ku lulamisa ku nga fambisani hinkwako loku kumiweke hi nkarhi wa ku kamberwiwa. Ku nyika xitifikhethi hi ku tisungulela swi vula ku nyika mfanelo yo tirhisa tilogo ta xitifikhethi (Logo ya Khomixini ya EU na logo ya ACERT). Huvo yo Lawula yi langutisisa ku lebula ka switirhisiwa swa yona swa organic leswi tiyisisiweke naswona a yi na vutihlamuleri mayelana na swikombiso swin'wana leswi katsiweke eka ku lebula, leswi swilaveko swa milawu hi ku angarhela swi tirhaka eka swona.

Komiti ya Vulawuri bya Vutshembeki yi langutisisa ku nyikiwa ka switifikhethi leswi faneleke .

C. Ku Kamberwiwa ka Vuhlayiseki : .

Ku landzela ku nyikiwa ka xitifikhethi ACERT yi fambisa mbalango ku odita endzeni xileriso ku hlayisa ku ku ya emahlweni eneriseka ya ku swilaveko ya ku Nawumbisi na ku tiyisisa ku ku landzelerisa ka lava tiyisisiweke ya mutirhisi migingiriko hi ku xixima organic vuhumelerisi, ku lunghiselela kumbe ku ngenisa ku suka eka xa vunharhu matiko .

Ku vekiwa tihlo loku ku katsa :

1) Lembe na lembe Ku kamberwiwa : .

Swi endliwa kuya hi swilaveko swa Nawumbisi (EU) 848/2018 kan'we hi lembe naswona eka xiyimo xin'wana na xin'wana endzeni ka nguva ya sweswi yo kula ya tinxaka leti byariwaka kuva ti humelerisiwa swibyariwa; endzeni ka lembe ro fuwa eka vuhumelerisi bya swifuwo; na le ndzeni ka nguva ya sweswi ya malunghiselelo eka vafambisi va malunghiselelo. Eka xiyimo xa tioditi leti tivisiweke siku yi kumiwa hi ku burisana na mutirhisi. Eka xin'wana na xin'wana mhaka ku kamberwiwa ku fanele ku ku endliwa ku nga si hela masiku ya 5 ku sukela hi siku ro kambela eku sunguleni ku tivisiwa eka mufambisi hi Huvo yo Lawula. Xipano xo kambela ku fambisa a ku kamberwiwa loku heleleke ka miri ka mufambisi wa ntirho; ku kambela matsalwa ya xibalo ya mufambisi ; naswona hi nga ha endla ku tekerwiwa swikombiso hi ku landza na Nawumbisi (EU) 2018/848 .

Hi ku angarhela, vafambisi hinkwavo na mintlawu ya vafambisi, handle ka lava vuriweke eka Swiyenge swa 34(2) na 35(8) swa Nawumbisi (EU) 2018/848, va ta va ehansi ka ku tiyisisiwa ka ku landzelerisa kan'we hi lembe. Ku tiyisisiwa ka ku landzelerisa ku ta katsa ku kamberwiwa ka xiviri ka ndhawa.

Nkarhi exikarhi ka ku kamberwiwa kambirhi ka xiviri ka ndhawu a wu nge hundzi 24 wa tinhweti ntsena loko swiyimo leswi landzelaka swi fikeleriwa:

- ku kamberwiwa ka khale ka mufambisi kumbe ntlawa wa vafambisi lava khumbekaka a ku paluxa ku nga landzeleli loku khumbaka vutshembeki bya swikumiwa swa organic kumbe leswi nga eku hundzuriweni eka malembe ya kwalomu ka manharhu hi ku landzelelana; na
- mufambisi kumbe ntlawa wa vafambisi lava khumbekaka wu kamberiwile hi ku ya hi swiaki leswi yuriweke eka atikili ya 38(2) ya Nawumbisi (EU) 2018/848 na le ka atikili ya 9 ya Nawumbisi (EU) 2017/625 tanihi leyi humesaka ku koteka ka le hansi ka ku nga landzeleli milawu.

2) Ku kamberwiwa loku engetelekeke : .

Ku hlawuriwa ka vafambisi lava endlaka ku kamberwiwa loku nga tivisiwangiki lembe na lembe ku ta seketeriwa eka nxopaxopo wa khombo lowu tumbuluxiweke hi Huvo yo Lawula naswona ku kamberwiwa ku kunguhatiwile hi ku landza swipimelo leswi bohaka mpimo wa khombo. Huvo yo Lawula yi ta tiyisisa leswaku lembe rin'wana na rin'wana ku kamberwiwa ko engetela eka kwalomu ka 10% wa vafambisi hinkwavo lava tsarisiweke ku ta endlwiwa hi ku landzelelana hi ku landza Nawumbisi (EU) 2018/848 na Nawumbisi (EU) 2021/279. Xivangelo xa na ku kamberwiwa loku engetelekeke ku nga ha va rungula rihi na rihi sweswo swi tlakusa ku kanakana for ku ku nga tirhi ku tirhisiwa ka swilaveko ya Nawumbisi hi mutirhisi , kumbe laha ku nga na khombo ro siviwa ka switirhisiwa swa organic hi swikumiwa leswi nga riki kona ku humelerisiwa, . lulamerile kumbe leswi humaka ematikweni mambe ku suka vunharhu matiko hi ku landza Nawumbisi (EU) 2018/848 na rimba ra milawu leri faneleke, tanihilaha ri tirhaka hakona sweswi . Ku engetela kwalaho, 10% wa ku kamberwiwa hinkwako loku endlwaka lembe na lembe ku ta va loku nga tivisiwangiki. Ku kamberwiwa ka muxaka lowu ku endlwiwa handle ka xitiviso xa le mahlweni eka mufambisi.

3) Ku tekeriwa swikombiso na nxopaxopo wa xikombiso:

Ku tekeriwa swikombiso na nxopaxopo wa swikombiso swi endlwiwa hi ku landza endlalo leri vekiweke eka ICS-BIO3CC-I1.11. Huvo yo Lawula ku endla tano lembe na lembe ku tekeriwa swikombiso ku ya eka a tiphesente ta tiphesente ya vafambisi hinkwavo hi swikumiwa leswi tiyisiweke hi ku landza Nawumbisi (EU) 2018/848, Nawumbisi (EU) 2021/1698 na Nawumbisi (EU) 2021/279. Eka yin'wana ni yin'wana ku tekeriwa swikombiso swa vatirhi va Huvo yo Lawula swi teka xikombiso ivi a yi rhumela eka ACERT . Huvo yo Lawula kutani emahlweni ka sampulu ku endlala nxopaxopo eka loyi a amukeriweke laboratoriyi leyi nga na kontiraka na ACERT . Hikwalaho ka sweswo ya ku tiyisisa mbuyelo swikombiso swa khawunta swi hlaysiwa na laboratory for ku fikela eka masiku ya 30 . Hi ku kongoma nkarhi wu titshege hi ku muxaka wa xikombiso na swilo leswi faneleke leswi nxopaxopo wu endlwaka swona . Hi nkarhi wa ku kamberwiwa hinkwako ntlawa wa vukamberi wu teka xikombiso xa nxopaxopo loko ku ri na ku kanakana hi ku xixima matirhiselo ya switirhisiwa leswi nga pfumeleriwangiki kumbe ku koteka ka ku thyakisa hi switirhisiwa leswi nga pfumeleriwangiki. Eka swiyimo leswi nhlayo ya le hansi ya tisampulu (5% wa nhlayo hinkwayo ya vafambisi) leti lavaka ku tekiwa n no xopaxopiwa a yi tirhi.

4) Eka xiyimo xa ku vekiwa tihlo ku nga landzeleli milawu hi nkarhi wa ku kamberwiwa ka vuleteri, ku ya hi mpimo wa swona na severity , mutirhisi u fanele ku teka swiendlalo swo lulamisa endzeni ka leswi boxiweke nkarhi lowu vekiweke hi ku burisana na Huvo yo Lawula . Ku lulamisa magoza ya ta kamberwiwa hi Huvo yo Lawula. Emhakeni leyi ku nga ha endlwiwa ku kamberwiwa loku engetelekeke. Loko mutirhisi u tsandzeka ku lulamisa ku ku nga landzeleli milawu endzeni ka leswi ku pfumelerianiweke ha swona nkarhi, leswi swi nga ha yisa eka ku sindzisiwa ka swigwevo .

Ku kamberwiwa ka lembe na lembe na loku nga tivisiwangiki ku endlwiwa hi Huvo yo Lawula hi ku ya hi nxopaxopo wa khombo hi ku angarhela eka switeji hinkwaswo swa vuhumelerisi, ku lulamisela na ku hangalasiwa hi ku tekela enhlokweni kwalomu ka swipimelo leswi landzelaka (Xiyenge xa 38 xa Nawumbisi (EU) 2018/848):

- a) muxaka , vukulu na xivumbeko xa vafambisi na mintlawu ya vafambisi;
- b) ku leha ka nkarhi lowu vafambisi na mintlawu ya vafambisi va ngheneleke eka vuhumelerisi bya organic, ku lulamisela na ku hangalasiwa;
- c) mbuyelo wa ku kamberwiwa loku endlwiweke hi ku landza Xiyenge lexi;
- d) nkarhi lowu faneleke eka migingiriko leyi endlwiweke;
- e) swiyenge swa swikumiwa;
- f) muxaka , nhlayo na nkoka wa swikumiwa na nhluvukiso wa swona hi ku famba ka nkarhi;
- g) ku koteka ka ku hlenganisiwa ka swikumiwa kumbe ku thyakisa na swikumiwa kumbe swilo leswi nga pfumeleriwangiki ;
- h) ku tirhisiwa ka ku hungutiwa kumbe ku hambana eka milawu hi vafambisi na mintlawu ya vafambisi;

- (i) tinhla ta nkoaka ta ku nga landzeleli na ku koteka ka ku nga landzeleli eka xiteji xin'wana na xin'wana xa vuhumelerisi, ku lulamisela na ku hangalasiwa;
- (j) migingiriko ya tikontiraka letitsongo.

Xiyenge xa 5

Vuhlanganisi - Ku cincana hi mahungu

ACERT yi ta cincana hi mahungu lama faneleke eka mimbuyelo ya vulawuri bya yona na Khomixini, valawuri van'wana va vulawuri na mihlangano ya vulawuri eka Tiko ra Vunharhu huvo ya mpfumelelo na Matiko ya Swirho, eka xikombelo xihhi kumbe xihhi lexi lulamisiweke hi mfanelo hi xilaveko xo tiyisisa leswaku xiendliwa xi endliwile hi ku landza Nawumbisi (EU) 2018/848 na Nawumbisi (EU) 2021/1698.

ACERT yi nga ha tlhela yi cincana hi mahungu yo tano na mihlangano yin'wana ya vulawuri leyi amukeriweke hi ku tisingulela.

ACERT yi simekile maendlelo lama tsariweke ku endla leswaku ku cincana ka mahungu na Khomixini, valawuri va vulawuri na mihlangano yo lawula eka Tiko ra Vunharhu, huvo ya mpfumelelo na Matiko ya Swirho ku katsa na maendlelo ya ku cincana hi mahungu hi xikongomelo xo tiyisisa vumbhoni bya matsalwa tanihilaha swi hlamuseriweke hakona eka ICS-BIO3CC -P8 .

Xiyenge xa 6

Ku hundzuka

1. Swikumiwa leswi humesiweke hi nkarhi wa ku cinca a swi nge xavisiwi tanihi swikumiwa swa organic kumbe tanihi swikumiwa leswi nga eku hundzuleni.

Hambiswiritano, swikumiwa leswi landzelaka leswi humesiweke hi nkarhi wa ku cinca na hi ku landzelela ndzimana ya 1 ya atikili ya 10 ya Nawumbisi (EU) 2018/848 swi nga xavisiwa tanihi swikumiwa leswi nga eku hundzuleni:

(a) switirhisiwa swo tswala swimilani , ntsena loko nkarhi wo hundzula wa kwalomu ka 12 wa tinhweti wu landzelerisiwile;

(b) swikumiwa swa swakudya swa masungulo ya swimilani na swikumiwa swa swakudya swa masungulo ya swimilani, ntsena loko xiendliwa xi ri na xiaki xin'we ntsena xa swibyariwa swa vurimi, naswona ntsena loko nkarhi wo hundzula wa kwalomu ka 12 wa tinhweti ku nga si landzeleriwa ntshovelo.

2. Nkarhi wo hundzula purasi leri vuhumelerisi bya organic byi sunguriweke eka rona wuta sungula hiku hatlisa loko mufambisi a sayine Ntwanano wa ACERTification na ACERT naswona a veka ku khoma ka yena eka sisiteme ya vulawuri kuya hi Nawumbisi (EU) 2018/848.

- i. hi nkarhi wa ku cinca milawu hinkwayo leyi boxiweke eka Nawumbisi (EU) 2018/848 ya tirha;
- ii. Eka swimilani na swikumiwa swa swimilani leswinga tekiwa tani hi switirhisiwa swa organic, milawu ya vuhumelerisi leyi vekiwewe eka Nawumbisi lowu yitava yitirhisiwile mayelana na tiphasela eka nkarhi wo hundzula wa kwalomu ka malembe mambirhi loko kungase byariwa, kumbe, eka xiyimo xa ndzhawu ya byanyi kumbe ya nkarhi hinkwawo madyelo, eka nkarhi wa kwalomu ka malembe mambirhi loko kungase tirhisiwa tani hi swakudya swa organic, kumbe, eka swibyariwa leswinga heriki handle ka madyelo, eka nkarhi wa kwalomu ka malembe yanharhu emahlweni ka ntshovelo wosungula wa switirhisiwa swa organic.

3. ACERT yinga teka xiboho xo amukela hiku tlhelela endzhaku tani hi xiphemu xa nkarhi wo cinca nkarhi wihi kumbe wihi lowu hundzeke laha tiphasela ta purasi a tiri tindzhawu ta ntumbuluko kumbe ta vurimi letinga tshunguriwangiki hi switirhisiwa leswinga pfumeleriwangiki kutirhisiwa eka vuhumelerisi bya organic. Nkarhi lowu wu nga tekera enhlokweni hi ku tlhelela endzhaku ntsena laha vumbhoni lebyi enerisaka byi rhumeriweke eka ACERT lebyi kombisaka leswaku swiyimo swi fikeleriwa ku ringana nkarhi wa kwalomu ka malembe manharhu.

4. Leswaku ku kumiwa nkarhi wo hundzula lowu boxiweke laha henhla, swiyimo leswi landzelaka swi ta fambisana:

- i. ACERT yi ta kambisisa ntsena swikombelo swa ku amukeriwa endzhaku ka nkarhi wa ku hundzuka, loko mufambisi a rhumela xitiviso lexi tsariweke lexi kombelaka tano. Eka swiyimo swo tano, ndzhawo wa vumbhoni wu le ka mutirhisi.
- ii. ACERT a yi bohekanga ku amukela nkarhi wihi kumbe wihi lowu nga emahlweni hi ku hatlisa emahlweni ka siku ro sungula ka nkarhi wo hundzula, loko ku nga ri na vumbhoni lebyi enerisaka lebyi rhumeriweke hi mukomberi.
- iii. Loko mufambisi loyi a tsariweke eka sisiteme ya vulawuri a kombela ku amukeriwa endzhaku ka nkarhi wihi kumbe wihi wa nkarhi lowu hundzeke tanihi xiphemu xa nkarhi wo hundzula, eka

tiphaselela xikombelo xi yisiwa eka ACERT naswona xi fanele ku fambisana na matsalwa lama faneleke, tanihilaha swi hlumuseriweke hakona eka Nawumbisi (EC) 2020 /464.

Huvo yo Lawula endzhaku ko kambela xikombelo na loko yi pfumelelana, yi nyika ku amukeriwa loku faneleke ka ku tlhelela endzhaku

5. ACERT yi nga teka xiboho, eka swiyimo swo karhi, laha misava kumbe phasele rin'we kumbe ku tlula ra yona ri thyakeke hi swikumiwa kumbe swilo leswi nga pfumeleriwangiki ku tirhisiwa eka vuhumelerisi bya organic, ku engetela nkarhi wo hundzula wa misava kumbe tiphasele leti khumbekaka ku tlula nkarhi lowu vuriweke eka ndzimana 1(ii) eka tiphasele leti se ti hundzuriweke kumbe leti a ti ri eka endlelo ro hundzuriwa eka vurimi bya organic, naswona leti tshunguriweke hi xiendliwa lexi nga pfumeleriwangiki ku endliwa vuhumelerisi bya organic. Eka xiyimo lexi, ku leha ka nkarhi wo hundzula ku ta tekiwa xiboho hi ku tekela enhlokweni swilo leswi landzelaka:
 - i. endlelo ro onha xiendliwa lexi khumbekaka ri ta tiyisisa, eku heleni ka nkarhi wo hundzula, mpimo lowu nga riki wa nkoka wa masalela emisaveni naswona, eka xibyariwa lexi nga heriki, eka ximilani;
 - ii. ntshovelo lowu landzelaka vutshunguri wunga xavisiwa hiku kongomisa eka maendlelo ya vuhumelerisi bya organic. ACERT yi ta tivisa Mihlangano yin'wana ya Vulawuri leyi tirhaka eka Tiko ra Vunharhu ro karhi na Khomixini ya Yuropha hi xiboho xa yona xo lava magoza yo boha.

Xiyenge xa 7 ***Vuhumelerisi bya Parallel***

1. Mufambisi wa vuhumelerisi bya swimilani anga fambisa tiyuniti ta vuhumelerisi bya organic na non-organic eka ndzhawu yin'we, ntsena eka swibyariwa leswinga heriki, leswi lavaka nkarhi wo byala wa kwalomu ka malembe yanharhu, laha tinxaka tinga hambanisiwaka hiku olova naswona ntsena loko swiyimo leswi landzelaka swifikeleriwa:
 - i. vuhumelerisi lebyi ku vulavuriwaka ha byona byi vumba xiphemu xa pulani yo hundzula leyi mayelana na yona muhumelerisi a nyikaka xitiyisekiso xa feme naswona leyi nyikaka ku sungula ka ku hundzuriwa ka xiphemu xo hetelela xa ndhawu leyi khumbekaka ku va vuhumelerisi bya organic eka nkarhi wo koma swinene lowu nga ha vaka wu nga ri eka wihi na wihi xiendlakalo xi tlula mpimo wa le henhla wa malembe ya ntlhanu;
 - ii. magoza lama faneleke ya tekiwile ku tiyisisa ku hambanisiwa ka nkarhi hinkwawo ka swikumiwa leswi kumiweke eka yuniti yin'wana na yin'wana leyi khumbekaka;
 - iii. ACERT yi tivisiwa hi ntshovelo wa xin'wana na xin'wana xa swikumiwa leswi khumbekaka kwalomu ka 48 wa tiawara ka ha ri emahlweni;
 - iv. loko ku hetiwana ntshovelo, muhumelerisi u tivisa ACERT hi nhlayo leyi kongomeke leyi tshoveriweke eka tiyuniti leti khumbekaka na magoza lawa ya tirhisiweke ku hambanyisa swikumiwa;
 - v. pulani yo hundzula na magoza ya vulawuri lama vuriweke eka Nawumbisi (EU) 2018/848 na Nawumbisi (EU) 2021/1698 swi amukeriwile hi ACERT; mpfumelelo lowu wu ta tiyisisiwa lembe rin'wana na rin'wana endzhaku ka ku sunguriwa ka pulani yo hundzula;
2. Handle ka vahumelerisi, swiyimo leswi boxiweke laha henhla swinga tlhela swi tirha:
 - i. eka tindhawu leti kunguhatiweke eka ndzavisiso wa vurimi kumbe dyondzo ya ximfumo leyi pfumelelaniweke na ACERT;
 - ii. eka xiyimo xa vuhumelerisi bya mbewu, switirhisiwa swo hangalasa swimilani na ku rhumeriwa na
 - iii. eka ndzhawu ya byanyi leyi tirhisiwaka ntsena ku risa.

Xiyenge xa 8

Mpfumelelo wa ku tirhisiwa ka switirhisiwa swo tswala swimilani leswi nga riki swa ntumbuluko

1. Eka vuhumelerisi bya swimilani na swikumiwa swa swimilani handle ka switirhisiwa swo tswala swimilani, ku ta tirhisiwa ntsena switirhisiwa swo tswala swimilani swa organic.
2. . Ku kuma switirhisiwa swo tswala swimilani swa organic leswi nga ta tirhisiwa eka vuhumelerisi bya swikumiwa handle ka switirhisiwa swo tswala swimilani, ximilani xa manana na, laha swi faneleke, swimilani swin'wana leswi kunguhatiweke ku humelerisa switirhisiwa swo tswala swimilani swi ta va swi humesiwile hi ku landza Nawumbisi (EU) 2018/848 eka xitukulwana xin'we, kumbe, eka swibyariwa leswinga heriki, kuringana kwalomu ka xitukulwana xin'we eka tinguva timbirhi to kula.
3. ACERT yi nga pfumelela vafambisi lava humelerisaka switirhisiwa swo tswala swimilani ku tirhisiwa eka vuhumelerisi bya organic ku tirhisa switirhisiwa swo tswala swimilani leswi nga riki swa organic, loko swimilani swa manana kumbe, laha swi faneleke, swimilani swin'wana leswi kunguhatiweke ku humelerisa switirhisiwa swo tswala swimilani naswona swi humelerisiweke hi ku landza ndzimana ya 2 ya Xiyenge lexi a xi kumeki hi nhlayo kumbe khwalithi leyi ringaneleke, na ku veka switirhisiwa swo tano emakete ku tirhisiwa eka vuhumelerisi bya organic ntsena loko swiyimo leswi landzelaka swi fikeleriwa:

(a) switirhisiwa swo tswala swimilani leswi nga riki swa ntumbuluko leswi tirhisiweke a swi tshunguriwanga endzhaku ka ntshovelo hi switirhisiwa swo sirhelela swimilani handle ka leswi pfumeleriweke hi ku landza Xiyenge xa 24(1) xa Nawumbisi (EU) 2018/848, handle ka loko ku vekiwile vutshunguri bya tikhemikhali hi ku landza na Nawumbisi (EU) 2016/2031 hi swikongomelo swa vuhlayiseki bya swimilana hi valawuri lava nga na vuswikoti bya Mfumo wa Xirho lowu khumbekaka eka tinxaka hinkwato na switirhisiwa swo hambana swa muxaka lowu nyikiweke eka ndhawu leyi switirhisiwa swo tswala swimilani swi faneleke ku tirhisiwa eka yona. Laha ku tirhisiwaka switirhisiwa swo tswala swimilani leswi nga riki swa ntumbuluko leswi tshunguriweke hi vutshunguri bya tikhemikhali lebyi vekiweke, phasela ra misava leri switirhisiwa swo tswala swa swimilani leswi tshunguriweke swi milaka eka rona ri ta va ehansi ka, laha swi faneleke, nkarhi wo hundzula tanihilaha swi nyikiweke hakona eka tinhla ta 1.7.3 na 1.7.4 ya Xiphemu xa I xa Xiengetelo xa II xa Nawumbisi (EU) 2018/848;

(b) switirhisiwa swo tswala swimilani leswi nga riki swa ntumbuluko leswi tirhisiwaka a hi ximilani xa tinxaka leti nga na xirhendzevutani xa ku byala lexi hetisisiweke eka nguva yin'we yo kula, ku suka eka ku byariwa ka ximilani ku ya eka ntshovelo wo sungula wa xiendliliwa;

(c) switirhisiwa swo tswala swimilani swi byariwa hi ku landzelela swilaveko swin'wana hinkwaswo leswi faneleke swa vuhumelerisi bya swimilani swa organic;

(d) ku mpfumelelo wo tirhisa switirhisiwa swo tswala swimilani leswi nga riki swa ntumbuluko wu ta kumiwa switirhisiwa sweswo swi nga si byariwa kumbe ku byariwa;

(e) vulawuri lebyi nga na vuswikoti, vulawuri bya vulawuri kumbe huvo yo lawula leyi nga na vutihlamuleri bya mpfumelelo yi ta nyika mpfumelelo ntsena eka vatirhisi ha un'we na ku ringana nguva yin'we hi nkarhi, naswona yi ta xaxameta nhlayo ya switirhisiwa swo tswala swimilani leswi pfumeleriweke ;

(f) hi ndlela yo hambuka eka nhlokomhaka ya (e), valawuri lava nga na vuswikoti va Matiko ya Swirho va nga nyika lembe na lembe mpfumelelo wo angarihela wa ku tirhisiwa ka muxaka lowu nyikiweke kumbe muxaka lowutsongo kumbe muxaka wa switirhisiwa swo tswala swimilana leswi nga riki swa ntumbuluko na ku endla nmaxamelo wa tinxaka , tinxaka letitsongo kumbe tinxaka leti kumekaka erivaleni naswona ti tshama ti ri karhi ti pfuxetiwa lembe na lembe. Eka xiyimo xexo, valawuri volavo lava nga na vuswikoti va ta xaxameta nhlayo ya switirhisiwa leswi pfumeleriweke swo tswala swimilani leswi nga riki swa ntumbuluko;

(g) mpfumelelo lowu nyikiweke hi ku landza ndzimana leyi wu ta hela hi ti 31 Dzivamisoko 2036.

4. Hi ndlela yo hambuka eka ndzimana ya 1 ya Xiyenge lexi, vafambisi ematikweni ya vunharhu va nga tirhisa switirhisiwa swo tswala swimilana leswi nga eku hundzuriweni hi ku landza Xiyenge xa 5(1), ndzimanatsongo ya vumbirhi, nhlokomhaka ya (a), kumbe switirhisiwa swo tswala swimilana leswi pfumeleriweke hi ku landza ndzimana ya 3 ya Xiyenge lexi loko switirhisiwa swo tswala swimilani swa organic swi fanerile ku va swi nga kumeki hi khwalithi kumbe nhlayo leyi ringaneleke eka ndhawu ya tiko ra vunharhu leri mufambisi a nga eka rona.

Handle ko kavanyeta milawu ya tiko leyi faneleke, vafambisi eka matiko ya vunharhu vanga tirhisa switirhisiwa swa organic na in-conversion plant reproductive material leswi kumiweke kusuka eka ku khoma ka vona.

ACERT yi nga pfumelela vafambisi ematikweni ya vunharhu ku tirhisa switirhisiwa swo tswala swimilani leswi nga riki swa ntumbuluko eka yuniti ya vuhumelerisi bya organic, loko switirhisiwa swo tswala swimilani swa organic kumbe leswi nga eku hundzuriweni kumbe switirhisiwa swo tswala swimilani leswi pfumeleriweke hi ku landza ndzimana ya 3 ya Xiyenge lexi swi nga kumeki hi khwalithi leyi ringaneke kumbe nhlayo eka ndhawu ya tiko ra vunharhu leri mufambisi a nga eka rona, ehansi ka swipimelo leswi vekiweke eka tindzimana ta 5, 6, 7 na 8 ta Xiyenge lexi.

5. . Switirhisiwa swo tswala swimilani leswi nga riki swa ntumbuluko a swi nge tshunguriwi endzhaku ka ntshovelo hi switirhisiwa swo sirhelela swimilani handle ka leswi pfumeleriweke ku tshungula switirhisiwa swo tswala swimilani hi ku landza Xiyenge xa 24(1) xa Nawumbisi (EU) 2018/848, handle ka loko ku vekiwile vutshunguri bya tikhemikhali hi ku landza Nawumbisi (EU) 2016/2031 hi swikongomelo swa vuhlayiseki bya swimilana hi valawuri lava nga na vuswikoti va Mfumo wa Xirho lowu khumbekaka eka tinxaka hinkwato na switirhisiwa swo hambana swa muxaka lowu nyikiweke eka ndhawu leyi switirhisiwa swo tswala swimilani swi faneleke ku tirhisiwa eka yona.

Laha ku tirhisiwaka switirhisiwa swo tswala swimilani leswi nga riki swa ntumbuluko leswi tshunguriweke hi vutshunguri bya tikhemikhali lebyi vekiweke lebyi vuriweke eka ndzimana yo sungula, phasela leri switirhisiwa swo tswala swa swimilani leswi tshunguriweke swi kulaka eka rona ri ta va ehansi ka, laha swi faneleke, nkarhi wo hundzula tanihilaha swi nyikiweke hakona eka tinhla ta 1.7 .3 na 1.7.4. ya Xiphemu xa I xa Xiengetelo xa II xa Nawumbisi (EU) 2018/848.

6. Mpfumelelo wo tirhisa switirhisiwa swo tswala swimilani leswi nga riki swa ntumbuluko wu ta kumiwa loko ku nga si byariwa kumbe ku byariwa ka xibyariwa.

7. Mpfumelelo wo tirhisa switirhisiwa swo tswala swimilani leswi nga riki swa ntumbuluko wu ta nyikiwa vatirhisi ha un'we ku ringana nguva yin'we hi nkarhi, naswona valawuri lava nga na vuswikoti, vulawuri bya vulawuri kumbe huvo leyi nga na vutihlamuleri bya mpfumelelo yi ta xaxameta nhlayo ya switirhisiwa swo tswala swimilani leswi pfumeleriweke .

8. Valawuri lava nga na vuswikoti a va nge pfumeleli ku tirhisiwa ka swimilani leswi nga riki swa ntumbuluko eka mhaka ya swimilani swa tinxaka leti nga na xirhendzevutani xo byala lexi hetisisiweke eka nguva yin'we yo kula, ku sukela eku byaleni ka swimilani ku ya eka ntshovelo wo sungula wa xiendlwiwa.

9. . Loko yi nga si nyika mpfumelelo wa ku tirhisiwa ka switirhisiwa swo tswala swimilana leswi nga riki swa ntumbuluko tanihilaha swi vekiweke hakona eka ndzimana ya 2 ya Xiyenge lexi, ACERT yi ta kambela mahungu lama landzelaka no tsala xivangelo xa ku hungutiwa kun'wana na kun'wana loku nyikiweke:

- (a) vito ra sayense na leri tolovelekeke (vito leri tolovelekeke na ra Xilatini);
- (b) ku hambana ka swilo ;
- (c) ntiko hinkwawo wa mbewu kumbe nhlayo ya swimilani leswi khumbekaka;
- (d) ku kumeka ka switirhisiwa swo tswala swimilani swa organic kumbe leswi nga eku hundzuriweni;
- (e) matsalwa kumbe xitatimende ku suka eka mufambisi lexi kombisaka leswaku swilaveko leswi vekiweke eka ndzimana ya 2 ya Xiyenge lexi swi hetisisiwile.

Eka mpfumelelo wun'wana na wun'wana wa ku tirhisiwa ka switirhisiwa swo tswala swimilana leswi nga riki swa ntumbuluko tanihilaha swi vekiweke hakona eka ndzimana ya 2 ya Xiyenge lexi, ACERT yi ta katsa mahungu lama faneleke eka xiviko xa lembe lexi vuriweke eka Xiyenge xa 4 xa Nawumbisi wa 2021/1698.

Xiyenge xa 9 ***Swiyimo swa khombo***

ACERT yi nga pfumelela swa xinkarhana ku tirhisiwa ka sulphur dioxide ku fikela eka nhlayo ya le henhla leyi nga ta vekiwa hi ku landza Xiengetelo xa IB eka Nawumbisi (EC) No 606/2009 loko swiyimo swo hlawuleka swa maxelo swa lembe ra ntshovelo leri nyikiweke swi onha xiyimo xa vuhlayiseki bya madiriva ya organic eka ndzhawu yokarhi ya ntivo-misava eka Tiko ra Vunharhu, hikokwalaho ka nhlasele lowukulu wa ti bacteria kumbe nhlasele wa fungal, leswi bohaka muendli wa wayeni kuva a tirhisa sulphur dioxide yotala kutlula eka malembe lawa yanga hundza kuva a kuma xitirhisiwa xohetelela lexi ringanisiwaka.

Hi swikongomelo swa milawu yo hlawuleka ya vuhumelerisi leyi vuriweke eka Swiyenge swa 22(1) na 45(3) swa Nawumbisi (EU) 2018/848, leswaku xiyimo xi faneleka tanihi swiyimo swa khombo leswi humaka eka 'xiendlakalo xo biha xa maxelo', ' mavabyi ya swiharhi', . 'xiendlakalo xa mbango', 'khombo ra ntumbuluko' kumbe 'xiendlakalo xa khombo', xikan'we na xiyimo xin'wana na xin'wana lexi ringanisiwaka, ACERT yi nga ha lemuka xiyimo tanihi swiyimo swa khombo leswi simekiweke eka xitatimende lexi humesiweke hi valawuri lava faneleke va tiko ra vunharhu leri xiyimo xi nga eka rona swi humelela, laha swi kumekaka kona. Loko xitatimende xo tano xi nga kumeki, ACERT yihi kumbe yihi yo amukela yo tano yi ta seketeriwa eka datha leyi nyikiweke hi tinhlengoletano ta ximfumo leti kombisaka swiyimo swa khombo.

Loko ku pfumeleriwa hi ACERT, vafambisi ha un'we va ta hlayisa vumbhoni bya matsalwa bya ku tirhisiwa ka swihlawulekisi leswi nga laha henhla. ACERT yi ta tivisa mavandla man'wana hinkwawo ya vulawuri lama amukeriweke hi xikongomelo xo landzelela ku ya hi Nawumbisi (EU) 2018/848 eka Tiko ra Vunharhu leri faneleke na Khomixini hi swihlawulekisi leswi yi swi nyikeke ehansi ka swiletelo swa atikili leyi.

Xiyenge xa 10 ***Ku lebula - Swikombiso leswi bohaka***

Laha ku tirhisiwaka marito lawa ya kombetelaka eka ndlela ya vuhumelerisi bya organic:

- (a) nomboro (tinomboro) ya khodi ya ACERT ku ya hi Tiko ra Vunharhu leri mukombera a tirhaka eka rona, yi ta tlhela yi humelela eka ku lebula;
- (b) logo ya vuhumelerisi bya Organic ya Nhlango wa Yuropa mayelana na swakudya leswi pakiweke ka ha ri emahlweni na yona yi nga ha humelela eka ku pakiwa;
- (c) laha ku tirhisiwaka logo ya Nhlango, xikombiso xa ndhawu leyi switirhisiwa swo ka swi nga tirhisiwanga swa vurimi leswi xiendlwiwa xi vumbiweke ha swona, swi ta tlhela swi humelela eka ndhawu leyi fanaka ya swivono na logo naswona yi ta teka yin'wana ya tifomo leti landzelaka, hilaha swi faneleke hakona: .

- i. 'Vurimi lebyi nga riki bya EU', laha switirhisiwa swo ka swi nga tirhisiwanga swa vurimi swi byariweke ematikweni ya vunharhu, .
- ii. 'EU/non-EU Agriculture', laha xiphemu xa switirhisiwa swa vurimi leswinga swekiwanga swirimiwe eka Community naswona xiphemu xa swona xi byariwile eka tiko ra vunharhu.

Xikombiso lexi boxiweke laha henhla 'EU' kumbe 'non-EU' xinga siviwa kumbe ku engeteriwa hi tiko eka xiyimo lexi switirhisiwa hinkwaswo swa vurimi leswinga endlwiwa hi swona leswi xihumelerisiwa xi vumbiweke hi swona swi byariweke etikweni rero.

Eka xikombiso lexi boxiweke laha henhla xa 'EU' kumbe 'non-EU', nhlayo leyintsongo hi ntiko wa switirhisiwa yinga honisiwa ntsena loko nhlayo hinkwayo ya switirhisiwa leswinga tekeriwiki enhlokweni yinga hundzi 2 % wa nhlayo hinkwayo hi ntiko wa switirhisiwa swoka swinga lulamisiwanga swa masungulo ya vurimi.

Xikombiso lexi boxiweke laha henhla xa 'EU' kumbe 'lexi nga riki xa EU' a xi nge humeleli hi muvala, vukulu na xitayili xa maletere lama vonakaka ku tlula nhlamuselo ya ku xavisiwa ka xiendlwiwa.

Swikombiso eka ndlela ya vuhumelerisi bya organic swifanele ku funghiwa eka ndzhawu leyi vonakaka hindlela leyi yingata vonaka hiku olova, yi hlayeka kahle naswona yinga susiwi.

Xiyenge xa 11

Matiko ya vunharhu, tinomboro ta khodi na swiyenge swa swikumiwa

ACERT yi nyikiwile tinomboro ta khodi leti landzelaka hi Khomixini ya Yuropa ya Matiko ya Vunharhu yi amukeriwile tanihi huvo yo lawula hi xikongomelo xo landzelela, hi ku ya hi Nawumbisi (EU) 2018/848.

Tiko ra vunharhu	Nomboro ya khodi	Xiyenge xa swikumiwa						
		A	B	C	D	E	F	G
-	-	-	-	-	-	-	-	-

* *Maletere lama nga eka swiyenge swa swikumiwa leswi nga laha henhla ma yimela leswi landzelaka:*
A - swimilani leswina lulamisiwangiki na switirhisiwa swa swimilani, kukatsa na mbewu na switirhisiwa swin'wana swo tswala swimilani;
B - swifuwo na switirhisiwa swa swifuwo leswi nga lulamisiwangiki;
C - algae na switirhisiwa swa aquaculture leswina lulamisiwangiki;
D - switirhisiwa swa vurimi leswi lulamisiweke , ku katsa na switirhisiwa swa vufuwi bya le matini, ku tirhisiwa tanihi swakudya;
E - ku phamela swakudya ;
F - vhinyo ya ;
G - swikumiwa swin'wana leswi xaxametiweke eka Xiengetelo xa I xa Nawumbisi lowu kumbe leswi nga katsiawangiki eka swiyenge swa khale.

Xiyenge xa 12

Nxaxamelo wa Vafambisi lava Tiyisiweke

ACERT yi hlayisa nxaxamelo wa vafambisi hinkwavo lava nga ehansi ka sisiteme ya vulawuri eka Matiko ya Vunharhu eka webusayiti ya yona (www.a-cert.org). Nxaxamelo wu nga kumeka swin'we na ndhawu yo tihlanganisa laha vuxokoxoko byi kumekaka hi ku olova eka xiyimo xa xitifikhethi xa vafambisi hinkwavo. Yi katsa swiyenge hinkwaswo swa swikumiwa leswi khumbekaka, xikan'we na vafambisi hinkwavo lava yimisiweke na lava nga tiyisiwangiki na swikumiwa. Rungula hinkwaro ri kumeka eka munhu wihi na wihi loyi a tsakelaka.

Xiyenge xa 13

Xitifikhethi

ACERT yi ta nyika ACERTificate eka mufambisi wihi kumbe wihi loyi a nga ehansi ka vulawuri bya yena naswona loyi eka xiyenge xa migingiriko ya yena, a fikelelaka swilaveko leswi vekiweke eka Nawumbisi (EU) 2018/848 na Nawumbisi (EU) 2021/1006. Vumbhoni bya matsalwa byi pfumelela ku tiviwa ka mufambisi na muxaka kumbe nxaxamelo wa swikumiwa xikan'we na nkarhi wa ku tirha.

- i. Vafambisi hinkwavo va ta tiyisisa vumbhoni bya matsalwa bya vaphakeri va vona.
- ii. Xivumbeko xa vumbhoni bya matsalwa xi endlwile hi ku landza Xiengetelo xa VI xa Nawumbisi (EU) 2018/848.

Xiyenge xa 14

Vuhlanganisi - Ku cincana hi mahungu

ACERT yi ta cincana hi mahungu lama faneleke eka mimbuyelo ya vulawuri bya yona na valawuri van'wana va vulawuri na mihlangano ya vulawuri eka Tiko ra Vunharhu, eka xikombelo xihhi kumbe xihhi lexi lulamisiweke hi ndlela leyi faneleke hi xilaveko xo tiyisisa leswaku xiendlwiwa xi endlwile hi ku landza Nawumbisi (EU) 2018/848.

ACERT yi nga ha tlhela yi cincana hi mahungu yo tano na mihlangano yin'wana ya vulawuri leyi amukeriweke hi ku tisingulela.

ACERT yi simekile maendlelo lama tsariweke ku endlela leswaku ku cincana ka mahungu na mihlangano hinkwayo ya vulawuri leyi tirhaka eka Tiko ra Vunharhu leri nyikiweke, ku katsa na maendlelo yo cincana hi mahungu hi xikongomelo xo tiyisisa vumbhoni bya matsalwa.

Xiyenge xa 15

Ku kandziyiwa ka mahungu

ACERT yi endla leswaku vaaki va kumeka eka nxaxamelo lowu pfuxetiweke wa vafambisi lava nga ehansi ka sisiteme ya vulawuri eka Matiko ya Vunharhu. Nxaxamelo wu na vumbhoni bya matsalwa lebyi pfuxetiweke lebyi fambelanaka na mufambisi un'wana na un'wana, lebyi kombisaka xiyimo xa vona xa xitifikhethi na swiyenge swa swikumiwa leswi khumbekaka. Yi tlhela yi nyika ndhawu yo tihlanganisa laha vuxokoxoko byi kumekaka eka vafambisi na swikumiwa leswi yimisiweke na leswi nga tiyisisiwangiki. Vuxokoxoko hinkwabyo byi nga kumeka eka webusayiti ya yona ya ximfumo (www.a-cert.org).

Xiyenge xa 16

Migingiriko loko ku ri na ku nga landzeleli milawu

Loko ku ri na ku nga landzeleli milawu, ACERT yi ta hatlisa yi vulavurisana na mihlangano yin'wana ya vulawuri, valawuri va vulawuri na Khomixini ya Yuropa, magoza wahi na wahi lawa yi ma vekeke. Levhele ya vuhlanganisi yi ta ya hi ku tika na mpimo wa ku nga tshamiseki kumbe ku tlula nawu loku kumiweke.

ACERT yi ta teka magoza wahi na wahi na swigwevo leswi lavekaka ku sivala ku tirhisiwa ka vuxisi ka swikombiso eka vuhumelerisi bya organic na ku tirhisiwa ka logo ya Nhlango wa Yuropa hi ku landza Nawumbisi (EU) 2018/848, eka Matiko ya Vunharhu lawa yi tirhaka hi xikongomelo xo landzelela, hi ku landza Nawumbisi (EU) 2018/848 na Milawu ya Khomixini yo Tirhisa na leyi Rhumeriweke hi ku hambana ka yona.

ACERT yi nga ha lava, hi ku tisungulela, mahungu man'wana wahi na wahi mayelana na ku pfumaleka ka milawu kumbe ku tlula nawu.

Loko ku ri na ku pfumaleka ka milawu kumbe ku tlula nawu loku kumiweke mayelana na swikumiwa leswi nga ehansi ka vulawuri bya valawuri van'wana va vulawuri kumbe mihlangano ya vulawuri, ACERT yi ta tlhela yi tivisa valawuri volavo kumbe mihlangano handle ko hlwela.

ACERT yi tumbuluxile no amukela khathalogi leyi xaxametaka ku tlula nawu hinkwako na ku nga tshamiseki loku khumbaka xiyimo xa organic xa swikumiwa na magoza lama fambelanaka lawa ya faneleke ku tirhisiwa loko ku ri na ku tlula nawu kumbe ku nga tshamiseki hi vafambisi ehansi ka sisiteme ya vulawuri, lava katsekaka eka vuhumelerisi bya organic.

Xiyenge xa 17

Ti compounds ta copper xikan'we naku tirhisiwa ka tona eka vurimi bya organic

Swihlanganisi swa koporo hi xivumbeko xa: copper hydroxide, copper oxychloride, copper oxide, nkatsakanyo wa Bordeaux, na tribasic copper sulphate tani hileswi swi hlamuseriweke eka na Nawumbisi (EU) 2018/848 swinga tirhisiwa ntsena eka vuhumelerisi bya swimilani swa organic tani hi swidlaya tibakteriya na swidlaya fungi kufikela eka mpimo ya 6 kg ya koporo hi hectare hi lembe. Ntsena eka swibyariwa leswi tshamaka swiri kona, mufambisi anga hunguta no tlula mpimo wa 6 kg eka lembe leri nyikiweke, ntsena loko nhlayo ya xikarhi leyi tirhisiweke hakunene eka nkarhi wa 5 wa malembe leyi vumbiwaka hi lembe rero na malembe ya mune lawa yanga hundza yinga hundzi 6 kg. Loko a nga si tirhisa ku hungutiwa loku, mufambisi u fanele ku tivisa ACERT hi vuxokoxoko a nyika vumbhoni mayelana na xilaveko xo tlula mpimo wa 6 kg eka lembe leri nyikiweke naswona u ta wu tirhisa ntsena loko ACERT yi humesa xitiviso lexi tsariweke lexi pfumelalanaka na xona.

Magoza yo hunguta khombo ya ta tlhela ya tekiwa ku sirhelela mati na swivumbiwa leswi nga kongomisiwangiki swo fana na tindhawu to sirhelela.